

biologiske Undersøgelser. Endelig har mag. scient Bent Løppenthin November 1937—Maj 1938 foretaget Indsamlinger saavel af marin-biologisk som af ornithologisk Karakter.

Det er nu Planen at søge de saaledes tilvejebragte Samlinger bearbejdede og udgivne, og det første Bind indeholder en Bearbejdelse af Sommerfuglene, Havslangerne og marine Alger af henholdsvis W. Forster, Helge Volsøe og F. Børgesen. Indholdet af Bindet er i det væsentlige af systematisk Karakter; kun undtagelsesvis berøres økologiske Spørgsmaal, og de hidtil offentliggjorte Arbejder vil derfor set fra et geografisk Synspunkt hovedsagelig være af biogeografisk Interesse.

Man maa haabe, at det vil være muligt ogsaa fremtidig at fortsætte det saaledes paabegyndte Arbejde ikke blot med Bearbejdelse og Udgivelse, men ved nye Undersøgelser i Marken. N. N.

Vilh. Andersen: En Billedbog om Sjælland. 304 St. (29×21 cm), Ill. Forlaget Nyttebøger, København 1940. Pris: Kr. 2,85.

I 1935 afsluttedes Udgivelsen af det af H. V. Clausen redigerede Værk „Danmark i Tekst og Billeder“, og nu — 5 Aar efter — har man fundet det rigtigt at udsende et Afsnit af dette Værk med Vilh. Andersens natur- og kulturhistoriske Beskrivelse af Sjælland som en særlig Bog.

Der eksisterer efterhaanden en Række omfattende Værker, som behandler Danmark ud fra forskellige Synspunkter. Det her omtalte hører til den Gruppe, man kunde kalde den skønlitterære Danmarksbeskrivelse, som i første Række tager Sigte paa i Ord og Billeder at beskrive Landet med særlig Hensyntagen til æstetiske og kulturhistoriske Forhold. De to fornemste Arbejder af denne Art er H. V. Clausens og det af Galschiøt redigerede Pragtværk i 2 Bind, som endnu i Dag pryder mange Hjem og Biblioteker. Bøger af denne Art er læselige, og de spiller en ganske stor Rolle i Folkeoplysningen.

En helt anden Type af Bøger om Danmark er de topografisk-statistiske Haandbøger. Blandt disse maa først og fremmest nævnes Trap, som i yderst sammentrængt Form indeholder en overvældende Rigdom af Enkeltheder. En saadan Bog læser man ikke, men man bruger den som Opslagsbog.

Vilh. Andersens Behandling af Sjælland, som omfattede Side 157 til 276 i det oprindelige Værk, er her optrykt med enkelte Ændringer. Man glæder sig over de mange smukke Billeder, som giver et Indtryk af skønne Landskaber og mer eller mindre henrivende

Bygninger, og man nyder Vilh. Andersens fornemme Tekst, der indeholder mange morsomme Oplysninger og overraskende parentetiske Bemærkninger. Der er ikke Tvivl om, at Forfatteren virkelig har oplevet Sjælland. Utvivlsomt vil Fremtidens Geografer her kunne hente lidt af den Inspiration, som den geografiske Litteratur saa ofte savner, og netop i Aar, da Danskerne ved Tidernes Ugunst er blevet henvist til at rejse i eget Land i Stedet for at fare ud til de fjerneste Dele af Europa, har en Bog som Vilh. Andersens Hyldest til Sjælland en Mission.

Niels Nielsen.

V. Milthers: Beskrivelse til Geologisk Kort over Danmark.

Kortbladet Brande. Med Bidrag af Knud Jessen. 162 S. (18×26 cm), 31 Fig., 3 Kort, med fransk Resumé. Danmarks Geologiske Undersøgelse I. R. Nr. 18. C. A. Reitzel, København, 1940. Pris: 6 Kr.

Allerede gennem Arbejder af N. V. Ussing og P. Harder fik man i Begyndelsen af dette Aarhundrede en Redegørelse for de kvartærgeologiske Forhold i Jylland, som fastslog Hovedpunkterne af den endnu gældende Opfattelse, hvis vigtigste Led er Tilstedeværelsen af en midtjysk Hovedopholdslinje for Isranden under sidste Nedisning og en noget senere Opholdslinje i Østjylland, den saakaldte Harderske Israndslinje. Omtrent samtidig undersøgte N. Hartz de tertiære Lag og samlede den daværende Viden om disse samt Vidnesbyrdene om interglaciale Tilstande i Værket: „Bidrag til Danmarks tertiære og diluviale Flora“ (Danmarks Geologiske Undersøgelse, II. Række Nr. 20).

V. Milthers har gennem en lang Aarrække arbejdet i Midtjylland, og den her omtalte Kortbladsbeskrivelse giver da ogsaa sammen med den tilsvarende Beskrivelse af Kortbladet Bække meget betydningsfulde Bidrag til Kundskaben om denne Landsdels Geologi og Geografi. Det er umuligt i en Anmeldelse som denne at fremdrage mere end en ringe Brøkdel af det her meddelte rige Stof, som i Virkeligheden rækker langt ud over en Kortbladbeskrivelses beskedne Rammer. I Virkeligheden maa dette Værk betragtes som et Nøglearbejde til Forstaaelsen af centrale Spørgsmaal vedrørende Jyllands Geologi.

I Behandlingen af Tertiæret bemærker man først og fremmest den store Forøgelse, vor Viden om de brunkulførende nedre miocæne Lag har faaet gennem de systematiske Undersøgelser i Aarene efter 1920. Herigennem har man tillige faaet Klarhed over den tertiære Overflades Højdeforhold, der afbildes i et særligt